

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Міжнародна науково-
практична конференція
присвячена 30-річчю ВНАУ

«ТРАНСФОРМАЦІЙНА
ДИНАМІКА РОЗВИТКУ
АГРОПРОМИСЛОВОГО
ВИРОБНИЦТВА»

Збірник матеріалів

м. Вінниця, 15-16 березня 2012 р.

ЗМІСТ

РЕГІОНАЛЬНА ПЕРСПЕКТИВА В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ Мазур А.Г.	3
АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ВІННИЧЧНИИ Мороз О.О., Мороз І.О.	5
ПРОГНОЗНІ ПАРАМЕТРИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ВІННИЧЧНИИ Мороз О.В., Сташко І.В.	9
ТРАНСФОРМАЦІЙНА ДИНАМІКА СТРУКТУРИ АПК ЯК РЕГІОНАЛЬНОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ СИСТЕМИ Чернюк Л.Г., Пепа Т.В.	12
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАРАНТІЙНОГО ФОНДУ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА СКЛАДСЬКИМИ ДОКУМЕНТАМИ НА ЗЕРНО Терещук С.М.	15
ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕДУМОВ СТВОРЕННЯ КЛАСТЕРУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ Ціхановська О.М.	17
РОЗВИТОК РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ У СВІТІ ТА УКРАЇНІ Мамалига С.В.	19
ТЕНЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ХАРЧУВАННЯ Беляєва Н.В.	22
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ НА ЗАКОНОДАВЧОМУ РІВНІ Віннік І.Ю.	24
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИКИ ТРАНСПОРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Гапчак Т.Г.	26
СТАН КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МОЛОЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ РИНКУ Кошельник В.М.	30
ОСОБЛИВОСТІ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВІВ ЩОДО ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ПРОДУКЦІЄЮ РОСЛИННИЦТВА Пилявець В.М.	33
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ Здирко Н.Г.	35
СКЛАДСЬКА ЛОГІСТИКА ПІДПРИЄМСТВ АПК Качуровський С.В., Качуровський В.Є.	38
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ БІОМАСИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР У ВИРОБНИЦТВІ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ Климчук О.В.	40
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ГІБРИДНИХ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ КРЕДИТУ ПРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІНВЕСТИЦІЙНО- ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРОФОРМУВАНЬ Корнійчук Г.В.	43
ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ Марчук І.В.	45
ПРОБЛЕМИ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК Левченко О.О.	48

ІНСТИТУТИ СПІЛЬНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Леонітук-Мельник О.В.	50
ІМІТАЦІЙНІ МОДЕЛІ ПРИ ПРИЙНЯТТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ В ЖИТЛОВИМУ БУДІВНИЦТВІ Магас Т.Є.	42
ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРОПІДПРИЄМСТВ Матвієнко О.Л.	55
ТЕНДЕНЦІ У СПОЖИВАННІ МОЛОКА ТА МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ РЕГІОНУ Недбалюк О.О.	59
ЕКОНОМІЧНІ ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Нікітченко В.С.	61
СТАН КОРМОВОЇ БАЗИ І ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОРМІВ Паламар Ю.М.	63
ІМІТАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПОТОКІВ ОПЕРАТИВНОЇ ТА РЕГЛАМЕНТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УПРАВЛІНСЬКИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ Підгурський О.І.	65
ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЕРТНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ В ТОРГІВЛІ Подольнчук О. А., Попадюк С.В.	67
КОНЦЕПЦІЯ ЛОГІСТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ СКЛАДАМИ ПІДПРИЄМСТВ АПК Потапова Н.А.	69
ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГІЇ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ Прутська О.О.	71
РЕЙТИНГ – ЯК ФАКТОР ОЦІНКИ ЯКОСТІ ОСВІТИ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ Семенюк Л.І.	73
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ТИПИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ Гомза В.М.	75
ЕНЕРГЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ СВІТУ ТА НАПРЯМИ ЇХ ВИРІШЕННЯ Березюк С.В., Березюк Ю.Б., Кіреєва Е.А.	77
ПЕРІОДИЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ Марчук У.О.	79
ДОКУМЕНТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ ЩОДО НЕРУХОМОСТІ Яремчук Н.Ф.	81
ПОТЕНЦІАЛ НАРОЩУВАННЯ ЕКСПОРТУ – ВАЖЛИВА ПЕРЕДУМОВА ЗРОСТАННЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА Логоша Р.В.	83
БІОМАСА ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ Фабіянська В.Ю.	85
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА У ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ РЕГІОНУ Чемерис В.А.	88
РОЗВИТОК ПРОГНОСТИЧНОЇ ФУНКЦІЇ ОБЛІКУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ Гуцаленко Л.В.	90
ПРО ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ РЕГІОНІВ Руда Л.П.	92
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙ У СФЕРІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ Федик О.Ю.	94

ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДНИХ МОНОПОЛІЙ В УКРАЇНІ Феняк Л.А.	96
НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБ- НИЦТВА Козловський С.В., Фоницька Т.І.	99
ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ ЦУКРОБУРЯКОВОГО ВИ- РОБНИЦТВА УКРАЇНИ Хаєцька О.П.	101
РОЗВИТОК ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРО- ДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ Дармограй О.В.	104
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОПОДАТКУ- ВАННЯ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ Поліщук О.А., Ковальчук Т.П.	107
БІОПАЛИВО ТА ІННОВАЦІЙНІ РОЗРОБКИ В УКРАЇНІ Скорук О.П., Коваль О.М.	109
ДЕРЖАВНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ Пчелянська Г.О.	112
СУЧАСНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО У СИСТЕМІ ЕНЕРГЕ- ТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ Штанько О.С.	114
СТАНОВЛЕННЯ ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ Червань І.В.	116
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СТРАХОВОГО ЗАХИСТУ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ Панченко О.І.	118
РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОСОБИСТИХ ПІДСОБНИХ ГОСПОДАРСТВ: МЕТОДО- ЛОГІЯ ОЦІНКИ І ВИКОРИСТАННЯ Бондаренко В.М., Бондаренко І.В.	120
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИТРАТ НА ЯКІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬ- КИХ ПІДПРИЄМСТВ Сташко І.В.	123
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ МЕДУ Микитюк С.І.	125
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦУКРОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ Прутьська О.О., Варламова М.Л.	128
ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКАХ ПРОДОВОЛЬСТВА Колесов О.С.	130
МЕНЕДЖМЕНТ ЯКОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ Фіщук Б.П., Кабаченко М.В.	135
ЕКОНОМІЧНІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ РЕФОРМИ В ПОЛЬЩІ В СЕРЕДИНІ 90-Х РОКІВ Коровій В.В.	139
ПОКРАЩЕННЯ РІВНЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ЗА РАХУНОК СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ Ціхановська В.М.	143
PERSPEKTYWA ŁANCUCHÓW DOSTAW W PRZEMYSŁU MOTORYZACYJNYM Wasielewski Miroslaw	145

УДК 330.341.1:658.589:338.439.02

ПОКРАЩЕННЯ РІВНЯ ПРОДОВОЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЗА РАХУНОК СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ

Ціхановська В.М., к.е.н., доцент
Вінницький національний аграрний університет

Досліджується стан продовольчої безпеки України. Розглядаються шляхи її забезпечення. Розкривається значення інноваційного сприяння у стабілізації та поліпшенні продовольчої безпеки в умовах загострення продовольчої кризи.

Ключові слова: продовольча безпека, сучасні інновації, підвищення ефективності, інноваційне сприяння.

Вступ. Продовольча безпека України є одним із головних напрямів забезпечення національної безпеки країни в середньостроковій перспективі, чинником збереження її державності та суверенітету, найважливішою складовою демографічної політики, необхідною умовою реалізації стратегічного національного пріоритету – поліпшення якості життя українських громадян шляхом гарантування високих стандартів життєзабезпечення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням продовольчої безпеки займалися й займаються чимало науковців: Г.М. Калетнік, П.Т. Саблук, Д.О. Мельничук, С.М. Кваша, В.І. Власов, М.А. Лисак, В.Я. Месель – Веселяк, О.М. Варченко, А.С. Лисецький. Із зарубіжних вчених варто відмітити Б. Санто, Б. Твісе, Т. Мальтус, Жозуе де Касто, Р. Фостер та інші.

Мета публікації. Дослідити та оцінити показники реального стану продовольчої безпеки України, обґрунтувати перспективність використання сучасних інноваційних підходів і технологій, які забезпечать суттєву ефективність ведення сільськогосподарського виробництва. Стратегічною метою продовольчої безпеки є забезпечення країни безпечною сільськогосподарською продукцією та іншою продукцією з водних біоресурсів і продовольством. Гарантією її досягнення є стабільність внутрішнього виробництва, а також наявність необхідних резервів і запасів.

Основна частина. Основними завданнями забезпечення продовольчої безпеки залежно від зміни зовнішніх і внутрішніх умов є: своєчасне прогнозування, виявлення та запобігання внутрішнім і зовнішнім загрозам продовольчої безпеки, мінімізація їх негативних наслідків за рахунок постійної готовності системи забезпечення громадян харчовими продуктами зміни формування стратегічних запасів харчових продуктів; стійкий розвиток вітчизняного виробництва і сировини достатній для забезпечення продовольчої незалежності країни; забезпечення безпеки харчових продуктів. Вступ до Європейського Союзу на умовах, що відповідають національним інтересам України, сприятиме зміцненню продовольчої безпеки країни [6]. Для визначення оцінки стану продовольчої безпеки використовують наступну схему показників:

а) у сфері споживання: забезпеченість умов для здійснення торгівлі та організації харчування з розрахунку на 1000 осіб, кількість білків жирів, вуглеводів, вітамінів, макро – і мікроелементів, споживаних людиною за добу, індекс споживчих цін на харчові продукти, добова калорійність харчування людини: співвідношення середньомісячної вартості продуктів харчування, що за обсягами критичної норми калорійності денного раціону людини (2150 ккал за розрахунками ФАО до прожиткового мінімуму:

$$K_{\text{крит}} = \frac{\text{ВПКК}}{\text{ППМ}} \quad (1),$$

де $K_{\text{крит}}$ – коефіцієнт критичної доступності;

ВПКК – вартість критичного продовольчого кошика;

ППМ – показник прожиткового мінімуму;

Доступність споживання продовольства населенням, яке визначається через співвідношення вартості продовольчого кошика (ВПК) до середньомісячного прибутку на душу населення (ПДН):

$$K_{екд} = ВПК/ПДН \quad (2),$$

де $K_{екд}$ – коефіцієнт економічної доступності;
ВПК – вартість продовольчого кошика;
ПДН – прибуток на душу населення (середньомісячний).

Споживання харчових продуктів з розрахунку на душу населення:

1) оцінка доступності за окремими видами продуктів:

$$K_{дн} = П/СН \quad (3),$$

де $K_{дн}$ – коефіцієнт доступності продукту;
П – середня величина спожитого продукту;
СН – середня норма споживання продукту, кг;

2) оцінка загальної калорійної достатності:

$$K_{кд} = K_{др}/НФ \quad (4),$$

де, $K_{кд}$ – калорійна достатність;
 $K_{др}$ – калорійність добового раціону;
НФ – фізіологічна нормів;

3) оцінка коефіцієнта критичної достатності:

$$K_{кpdo} = K_{др}/2150 \quad (5),$$

де, $K_{кpdo}$ – коефіцієнт критичної достатності;
 $K_{др}$ – калорійність добового раціону;
2150 – критична добова норма калорій (за оцінками ФАО);

б). у сфері виробництва і національної конкурентоспроможності: обсяги виробництва сільськогосподарської та рибної продукції, сировини і продовольства, імпорт сільськогосподарської та рибної продукції, сировини і продовольства, бюджетна підтримка виробників сільськогосподарської та рибної продукції, сировини і продовольства з розрахунку на гривню реалізованої продукції;

в) у сфері організації управління: обсяги продовольства державного резерву, сформованого відповідно до нормативних правових актів України, запаси сільськогосподарської та рибної продукції, сировини і продовольства.

Для оцінки стану продовольчої безпеки як критерій визначається питома вага вітчизняної сільськогосподарської, рибної продукції продовольства в загальному обсязі товарних ресурсів з урахуванням перехідних запасів внутрішнього ринку відповідних продуктів, що мають порогові значення у відношенні: зерна - не менше 95%, дукру - не менше 80,5%, рослинної олії - не менше 80,5%, м'яса і м'ясопродуктів - не менше 85%; молока і молокопродуктів - не менше 90%, рибної продукції - не менше 80%, картоплі - не менше 80%, овочів та фруктів - не менше 85%, солі харчової - не менше 85% [6].

Журнал «InternationalLiving» нещодавно оприлюднив власні дослідження, згідно з яких Україна посідає 68-е місце у світі за рівнем якості життя населення. При складанні рейтингу країн враховувались такі чинники, як вартість товарів і послуг, екологія, безпека і інші. Перед аграрним сектором поставлено завдання, щоб Україна до 2020 року увійшла до двадцяти найбільш розвинутих країн світу. Проте сучасний агропромисловий комплекс поки що не використовує сповна свій потенціал.

Для підвищення продуктивності аграрного виробництва, його конкурентоспроможності надзвичайно важливого значення набуває активізація інноваційної діяльності. Інновації виступають важливою рушійною силою в досягненні двох основних результатів діяльності аграрної сфери: підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору та досягнення стійкості й адаптації до нових методів ведення бізнесу. Саме інноваційна спрямованість нині відіграє домінуючу й вирішальну роль у визначенні кола учасників конкуренції в майбутньому, адже саме інновації дають змогу створити стратегічні переваги в найбільш

конкретних галузях.

Отже, основними напрямками забезпечення продовольчої безпеки України мають стати: гармонізація національних стандартів сільськогосподарської продукції зі стандартами найбільш розвинених країн світу, створення умов для збільшення числа об'єктів торгової інфраструктури і громадського харчування різних типів, здійснення контролю відповідності вимогам законодавства України на всіх стадіях процесу виробництва, введення заборони на розповсюдження продуктів харчування, одержаних із генетично модифікованих мікроорганізмів (ГМО) і генетичномодифікованих аналогів (ГМА), організація виробництва з залученням іноземних інвестицій в сільське господарство, підтримка національного агропродовольчого товаровиробника цільовими субсидіями, стимулювання експорту продуктів харчування через надання пільг і виплату дивідендів суб'єктам, які займаються ЗЕД, та на базі договірної (міжнародно-правового) закріплення продовольчих секторів на зарубіжних ринках, куди спрямовуються експортні поставки продуктів харчування, здійснення ефективної роботи системи санітарного, ветеринарного і фіто санітарного контролю з урахуванням міжнародних правил і стандартів, удосконалення державної торгової політики, здійснення моніторингу, прогнозування та контроль стану продовольчої безпеки.

Висновок. Досліджені та науково оцінені показники реального стану забезпечення продовольчої безпеки України з використанням сучасних методик і методів. Обґрунтована перспективність використання сучасних інноваційних підходів і технологій, які суттєво підвищують ефективність ведення сільськогосподарського виробництва.

Література

1. Береговий В.К. Шляхи покращення рівня продовольчої безпеки України //Агросвіт. - 2011. - № 15 - С.5 - 7.
2. Куласць М.М. Інноваційна діяльність в аграрній сфері./М.М. Куласць, М.Ф Бабієнко, П.А Лайко, О.Д Витвицька //Економіка АПК., 2011, - №2, - С 100-107.
3. Жаліло Я.А., Світова продовольча криза та виклики для України./ О.В Собкевич, В.М Русан., А.Д. Юрченко. //Економіка АПК, -2011.- №8 - С.135 - 144.
4. Куласць М.М., Інноваційне сприяння у забезпеченні продовольчої безпеки./ М.М. Куласць М.Ф Бабієнко, О.Д Витвицька, ВМ Просянік.// Економіка АПК. - 2011.№6, - С. 111 - 117.
- 5.ПостановаКабінету міністрів України від 5.12.2007 р. № 1379. [Електронний ресурс].–Режим доступу: www.kmu.gov.ua.
6. Саблук П.Т., Національна доктрина продовольчої безпеки України./ П.Т Саблук., Г.М Калетнік, С.М Кваша, В.І Власов., М.А Лисак.//Економіка АПК. -2011. - №8, - С.3 - 11.

PERSPEKTYWA ŁAŃCUCHÓW DOSTAW W PRZEMYSŁU MOTORYZACYJNYM

Wasielewski Mirosław, doktor nauk ekonomicznych,
Adjunkt Społecznej Akademii Nauk (m. Łódź, Polska)
Krykawskyy Yevhen, dr. hab., prof.
Narodowy uniwersytet «L.wiwska politechnika»

Łańcuch dostaw w odróżnieniu od łańcucha logistycznego dotyczy integracji wychodzącej poza obszar przepływów fizycznych i związanych z nimi przepływów informacji. W łańcuchach dostaw